

MINISTERSTWO RODZINY PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

DEPARTAMENT POMOCY I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

ul. Nowogrodzka 1/3/5, 00-513 Warszawa, tel. +48 22 661 12 77, fax +48 22 661 12 76

www.mpips.gov.pl, e-mail: sekretariat.dps@mpips.gov.pl

DPS.V.5111.2018.DW

Warszawa, 31.12.2018 r.

W odpowiedzi na pismo znak:DDP.II.053.69.1.2018.MM, Departament Pomocy i Integracji Społecznej uprzejmie informuje.

W opinii Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, na gruncie obecnie obowiązujących i planowanych przepisów prawa, nie ma przeszkód, aby utworzyć specjalistyczny dom dla osób ze sprzężonymi niepełnosprawnościami w ramach typu B lub C. Mniejsza grupa osób o wzmożonych potrzebach opiekuńczych, może uczestniczyć w zajęciach w już istniejących śds w wydzielonej części obiektu lub w odrębnym obiekcie stanowiącym filię śds. Podobnie, w odniesieniu do osób ze spektrum autyzmu, przewiduje się, że znajdują one miejsce w Domach typu A, B lub C.

W nowelizowanych przepisach rozporządzenia Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej w sprawie środowiskowych domów samopomocy, wprowadza się zmiany, służące poprawie funkcjonowania środowiskowych domów samopomocy w odniesieniu do tych grup osób. Zmiany te dotyczą przede wszystkim standardu świadczonych usług, wyposażenia obiektu oraz wskaźnika zatrudnienia:

-wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego wynosi jeden pracownik na 3 uczestników;

- wyposażenie jednostki w pokój wyciszeń (w domach, w których przebywa więcej niż 3 uczestników ze spektrum autyzmu, pokój wyciszeń stanowić musi odrębne pomieszczenie. Domy, które będą musiały wyodrębnić to pomieszczenie mają na to czas do 31 grudnia 2022 r. Jednocześnie ustalono, że w ŚDS zlokalizowanych w budynkach, w których w dniu wejścia w życie znowelizowanych przepisów rozporządzenia był prowadzony ŚDS, wymóg

dotyczący usytuowania pokoju wyciszeń w odrębnym pomieszczeniu stosuje się, gdy liczba uczestników z autyzmem w tym ŚDS przekracza 5 osób).

- dla tej grupy osób wprowadza się trening umiejętności komunikacyjnych, w tym z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się osób niemówiących (AAC).

Należy wyraźnie podkreślić, że wysokość dotacji na 1 uczestnika śds w roku 2018 wynosiła 1458,20 zł, a od 1 stycznia 2019 roku wzrasta do kwoty 1752,50 zł (wzrost o 294,30 zł). Dodatkowa dotacja dla osób ze spectrum autyzmu i niepełnosprawnościami sprzężonymi w 2018 r. wynosiła 380 zł, a od 1 stycznia 2019 wynosić będzie 525,75 zł (wzrost o 145,75 zł). Zatem wzrost dotacji na 1 uczestnika ze spectrum autyzmu i niepełnosprawnościami sprzężonymi wynosi ogółem 440,05 zł.

Środki na ten cel zostały zabezpieczone w projekcie ustawy budżetowej na rok 2019 w budżetach wojewodów, przy czym dodatkowa dotacja w oparciu o art. 51c ust. 5 (na okres 9 miesięcy). Ponadto ustawa o pomocy społecznej dopuszcza możliwość zwiększenia przez wojewodę dotacji dla ŚDS do 20%.

Należy podkreślić, że nakłady finansowe z budżetu państwa na rozwój sieci ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi w okresie od roku 2015 do roku 2018 wzrosły o ponad 58% (w roku 2015 wynosiły 332.621.000 zł zaś w roku 2018 527.597.000 zł).

W odniesieniu do możliwości wprowadzania autorskich programów wsparcia i terapii dla konkretnych osób informuję, że dla każdego uczestnika śds ustalany jest indywidualny plan postępowania wspierająco-aktywizującego, dostosowany do jego możliwości psychofizycznych, który może zawierać wskazane dla danego uczestnika elementy programów autorskich musi być on jednak zgodny z przepisami rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

Ponadto w kwestii prowadzenia modułu całodobowego w śds przypominam, że w ramach programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” realizowane jest m.in. działanie 3.2., którego celem jest *ulotwienie dostępu do środowiskowych domów samopomocy większej grupie osób z zaburzeniami psychicznymi, w szczególności osobom z niepełnosprawnościami sprzężonymi i spektrum autyzmu*. Przewiduje się także rozwój bazy całodobowej w tych jednostkach, umożliwiającej pobyt całodobowy z przyczyn losowych lub na czas odpoczynku opiekuna osoby niepełnosprawnej.

Usługa dowozu uczestników do środowiskowych domów samopomocy nie jest obowiązkowa. Jeżeli śds nie świadczy usług transportowych, dowóz uczestników, dla których

jest on niezbędny może zapewnić gmina lub powiat prowadzące tę jednostkę lub zlecające jej prowadzenie. W takim przypadku gmina lub powiat pokrywają koszty transportu swoich uczestników w ramach zadań własnych. Innym możliwym rozwiązaniem w przypadku, gdy śds nie świadczy usług transportowych, jest zorganizowanie odpłatnego transportu, na wniosek zainteresowanych uczestników. Uczestnicy o niskich dochodach mogą ubiegać się o przyznanie pomocy na zakup biletów lub na pokrycie kosztów dojazdu (zasiłku celowego lub okresowego). Nie ma również przeszkód alby gmina dowoziła swoich mieszkańców, których skierowała do śds, także bez pobierania opłat za taką usługę. Musi jednak zabezpieczyć środki w swoim budżecie na ten cel. Niektóre gminy dowożą uczestników ŚDS środkami transportu, którymi dowożą dzieci do szkół.

Informuję ponadto, że w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej trwają prace nad Programem, który zapewni wsparcie dorosłych osób niepełnosprawnych ze spektrum autyzmu oraz niepełnosprawnościami sprzężonymi w środowisku lokalnym w sposób postulowany przez organizacje pozarządowe działające na rzecz osób z takimi niepełnosprawnościami.

DYREKTOR
Departamentu Promocy
i Integracji Społecznej

Krystyna Hrywicka